

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Sähköisesti maailmalle! Suomen 4H-liiton kansainvälisen toiminnan palveluiden sähköistäminen

Niina Seppälä

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

05/2013

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Niina Seppälä	Sivumäärä 33 ja 1 liitesivua
Työn nimi Sähköisesti maailmalle! Suomen 4H-liiton kansainvälisen toiminnan palveluiden sähköistämisen	
Ohjaava(t) opettaja(t) Hanna Laitinen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Suomen 4H-liitto ry, Marjaana Liukko ja Päivi Haapasalo	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli löytää ja tehdä Suomen 4H-liitolle ehdotuksia siitä, millaisia teknisiä ratkaisuja voitaisiin hyödyntää töiden järjestelyssä ja organisoinnissa. Tavoitteena oli erilaisten apuvälineiden eli tekniikan ja sosiaalisen median avulla saada helpotettua kansainvälisen toiminnan työntekijän työmäärää. Työn tilaajana toimii Suomen 4H-liitto, joka on Suomen suurin nuorisojärjestö.</p> <p>Tarkoituksenani oli tehdä tutkimus, jossa selvittäisin nuorten mielipiteitä siitä miten kansainvälisen toiminnan tiedotusta voitaisiin kehittää, myös vaihtoihin hakulomakkeen kehittämistä oli tarkoitus kysyä. Menetelmänä tässä oli ryhmähaastattelu/ideointipaja. Lisäksi toimihenkilökysely oli tarkoituksena tehdä sekä haastatella Suomen Lions-liittoa ja kysyä heidän kokemuksiaan sähköisestä hakumenetelmästä.</p> <p>Näiden aineistojen pohjalta sekä kirjallisuuden avulla tarkoituksena oli luoda ehdotuksia, mitä ja millaista tekniikkaa ja sosiaalista mediaa ja miten niitä voitaisiin hyödyntää. Tärkeää oli myös huomioida tietoturva asiat, kun toimitaan verkossa. Ja koska hakulomakkeissa kysytään yksityisiä tietoja, joita ei saa julkaista missään.</p>	
Asiasanat 4H, nuorisovaihto, viestintä, sosiaalinen media, tekniikka	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Niina Seppälä	Number of Pages 33 + 1
Title Electrically to world! Finnish 4H Federations international youth works services getting electric	
Supervisor(s) Hanna Laitinen	
Subscriber and/or Mentor Finnish 4H Federation, Marjaana Liukko and Päivi Haapasalo	
Abstract <p>In this thesis the purpose was to found and do for Finnish 4H Federation suggestions about that, what kind of technical solutions could be used for organizing work. Aims were to get international youth works employers workload easier with different tools in the other words with technology and social media. As a subscriber act Finnish 4H Federation, this is the biggest youth organization in Finland.</p> <p>My purpose was to do research to find out youths opinions about that than how international youth works communications could be developed, and also to ask how Finnish 4H Federation could develop the applying form for youth exchanges. Method in this was group interview/ideation workshop. Also I was supposed to do employee inquiry and interview Finnish Lions club and ask their experiences about electrical applying to exchange programs.</p> <p>With this material and literature I was supposed to create suggestions about what and what kind of technology and social media and how those could be used to get to workload easier. It is also important to notice information security, when are working in internet. And because at applying forms 4H ask private information, that cannot be published anywhere.</p>	
Keywords 4H, youth exchange, communication, social media, technology	

SISÄLLYS

JOHDANTO	5
1 4H-JÄRJESTÖ	8
1.1 Suomen 4H:n kansainvälinen toiminta	9
1.2 Suomen 4H:n ulkoinen viestintä	10
2 TEKNIikka, SOSIAALINEN MEDIA JA TURVALLISUUS	12
2.1 Tekniikka	14
2.2 Sosiaalinen media	15
2.3 Verkkoturvallisuus	17
3 SELVITYKSEN TOTEUTTAMINEN JA TULOKSET	19
3.1 Aineistonhankinta	20
3.2 Kyselyn tulokset	24
4 KEHITTÄMISEHDOTUS	28
5 POHDINTA JA YHTEENVETO	30
LÄHTEET	32
LIITTEET	34

JOHDANTO

Opinnäytetyön aihealueena on kansainvälinen toiminta järjestö- ja nuorisotyössä. Tarve työn tekemiseen tuli esille, kun 4H- järjestö on muutosvaiheessa ja myös ihmisten työmäärä on erittäin suuri. Yleisesti kansainvälisen toiminnan palveluita haluttiin päästä 4H-liitossa kehittämään, mutta resursseja tällaiseen työhön ei ole ollut. Kansainvälisen ja monikulttuurisen toiminnan kehittäminen olivat suuntautumisopinoinani opinnoissani ja näihin liittyen kehittämisprojektiani tehdessä syntyi idea tehdä opinnäytetyö kansainvälisen toiminnan palveluiden sähköistämisestä. Tein myös kehittämisprojektini Suomen 4H-liitossa, joka on myös tämän opinnäytetyön tilaajataho.

Tavoitteena on löytää ja esitellä hyödyllisiä ideoita ja keinoja, joiden avulla kansainvälisen toiminnan palveluntuotanto olisi helpompaa. Tavoitteena on myös tiedon sovellettavuus muuhunkin työhön kuin vain kansainväliseen toimintaan. Päättävänä tavoitteena on siis tarkoitus saada helpotettua kansainvälisen toiminnan työntekijän työmäärää, erilaisten apuvälineiden tekniikan ja sosiaalisen median avulla. Tarkoituksena on pyrkiä löytämään sellaisia keinoja ja mahdollisuuksia, joita voidaan todellisuudessa hyödyntää, eikä työ jäisi vain hyllyyn pölyttymään. Tärkeänä huomiona myös se, että saatua ja löydettyä tietoa voitaisiin hyödyntää mahdollisesti myös muissa organisaatioissa ja etenkin koko 4H-järjestön sisällä, ei vain liiton keskustoimistolla.

Nykymaailmassa kehitys kulkee nopeasti eteenpäin, joten tavoitteeksi nousee se, että järjestöillä olisi mahdollisuus saada kehitystä kiinni ja päästä lähemmäs kehityksen kärkeä. Näin saataisiin vähennettyä työmäärää ja tehostettua mahdollisesti joi-tain tehtäviä. Tietotekniikan huima kehitys auttaa tehostamaan ja muuttamaan työta-poja (Kalliala & Toikkanen 2009, 19). Tavoitteena on siis löytää uusia mahdollisuuksia, joiden avulla päästään eteenpäin ja järjestö kehittyy.

Järjestötyön kehittäminen on haasteellista tekniikan kehittyessä koko ajan ja yleisesti tässä muuttuvassa maailmassa kehittäminen on koko ajan tärkeää. Useat järjestöt ovat varmasti uudistusvaiheessa ja kehitettävää on paljon, jotta päästäisiin tarpeeksi korkealle tasolle ja tieto kohtaisi jäsenistön. 4H:ssa ollaan muutosvaiheessa ja

mahdollisen organisaatiouudistuksen myötä, työn tehostaminen nousee esille ja erilaisia mahdollisuuksia ja kanavia selvitetään ja etsitään, jotta tehostaminen onnistuisi.

Aiheen tärkeys nousee esille myös siinä, että maailma kehittyy koko ajan. Sosiaalisen median mahdollisuudet ovat laajat ja teknologia kehittyy. Aittamurron, Heikan, Kilpisen ja Posion (2011) kirja kuvaa ja kertoo siitä, miten tekniikka on kehittynyt, mutta kaikki eivät ymmärrä, että tulevaisuus on jo täällä. Erilainen tekniikka ja teknologia, jota kaikki ihmiset eivät ole vielä joko uskaltaneet tai päässeet kokeilemaan ja käyttämään. Näin ollen järjestöjen pitäisi pystyä pysymään jotenkin tässä kehityksessä mukana. Uuden tekniikan ja teknologian avulla työn tekemistä voidaan helpottaa ja mahdollisuuksia on paljon, kunhan löytää sieltä ne oikeat ja omalle järjestölle sopivimmat välineet ja keinot. Seppälän (2011, 10) mukaan järjestöjen tulisi viimeistään nyt ryhtyä suunnittelemaan toteutustapaa, jolla pääsee mukaan verkkoviestinnän uudistuneeseen maailmaan sekä pohtia sosiaalisen median mahdollisuuksia niin omassa toiminnassa kuin markkinoinnissakin. Tässä kehittyneessä maailmassa järjestöjen täytyy tehdä paljon työtä pysyäkseen kehityksen mukana.

Perusrakenne järjestötyössä on Suomessa vielä yhdistys, piiri, liitto ja keskusliitto. Nyt kuitenkin kehityksen myötä myös tämä järjestötoiminnan perusrakenne on muuttumassa, kun jäsenyyskäsite muuttuu. Piiritasot ovat katoamassa monista organisaatioista. Ja ne vähenevät sitä mukaan, kun järjestöt uskaltavat tehdä päätökset niiden lakkauttamisesta. Kaikki järjestöt ovat siis uudistusvaiheessa, jossa käydään läpi organisaation tärkeimpiä tehtäviä, yritetään parantaa järjestön taloudellista tilannetta sekä tehdään järjestöä paremmin näkyväksi erilaisin viestintämenetelmin. Järjestön yhtenäinen liitto- ja aluetaso helpottavat toiminnan ja talouden suunnittelua sekä johtaminen helpottuu. (Harju 2010, 167, 181–184.) Järjestökenttä on siis kokonaan muutosvaiheessa. 4H:lla ei ainoastaan tehdä suuria organisaatio muutoksia.

Myös kansainvälisyyskasvatus nousee esille tätä opinnäytetyötä tehdessä. Kansainvälisyyskasvatus määritellään toiminnaksi, joka ohjaa yksilökohtaiseen globaaliin vastuuseen ja yhteisölliseen maailmanlaajuiseen vastuuseen, se tukee kasvua kriittiseksi ja mediakriittiseksi kansalaiseksi sekä edistää kansallista ja kansainvälistä vuorovaikutusta, kulttuurien välistä vuoropuhelua ja toinen toisiltaan oppimista. Julkai-

sussa myös todetaan, että kansainvälisyyskasvatus on aina prosessi. Ja sen avulla opitaan ymmärtämään ja arvostamaan muita kulttuureita. (Kansainvälisyyskasvatus 2010, 13.)

Kansainvälisyyskasvatuksen tavoitteena on, että ihminen

- *hyväksyy toisten ihmisten erilaisuuden ja tuntee muita kulttuureita
- *ymmärtää ihmisten ja kansojen keskinäisen riippuvuuden ja
- *ymmärtää tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden ihmisarvon perustaksi.

(Myllymäki, Haatainen 2004, 8.)

Kansainvälisyyskasvatus on siis erittäin tärkeässä asemassa ja se myös huomioidaan 4H:ssä. 4H:n kansainvälisyyskasvatus alkaa jo heti 6-vuotiaana kerhoissa ja se jatkuu niin pitkään, kun lapsi tai nuori on toiminnassa mukana. Kansainvälisyyskasvatus ja sen määrä kuitenkin riippuu siitä, millaiseen toimintaan osallistuu. Kansainvälisissä nuorisovaihdossa kansainvälisyyskasvatusta tulee paljon. Pääsee kohtaamaan uusia kulttuureja ja ymmärtää asioita erilailta, kun on ollut kahdesta viikosta kuuteen kuukauteen vaihdossa ja asunut yhdessä tai useammassa isäntäperheessä kohdemaassaan.

1 4H-JÄRJESTÖ

4H-toiminta käynnistyi 1900-luvun alussa Yhdysvalloissa. Suomeen se rantautui 1920-luvun puolivälissä. Järjestö toimii myös useassa muussa maassa koko maailmassa. Suomessa jäseniä on noin 70 000 koko järjestössä ja jäsenet jakautuvat ympäri Suomea 250 yhdistykseen. Yhdistysten tukena ovat 14 piiriä ja kaikkien kattojärjestönä on 4H-liitto. Ruotsin kielistä toimintaa tarjoaa Finlands Svenska 4H, jossa jäseniä on yli 4000. (Suomen 4H-liitto, 2013.) Suunnitteilla olevan ja alkavan organisaatiouudistuksen vuoksi, organisaatorakenne tulee muuttumaan, jonka takia malli, yhdistykset, piirit ja liitto eivät ole enää kauaa voimassa. Muutoksen astuessa voimaan vuoden 2014 alusta, piirit poistuvat ja tilalle tulee alueyksiköt. Tämä tarkoittaa siis sitä, että yksi porras organisaatiosta poistetaan ja näin ollen kaikki alueyksiköiden työntekijät ovat liiton työntekijöitä ja yhdistykset ovat suoraan liiton jäseniä. Tämä organisaatiouudistus on hyväksytty edustajakokouksessa huhtikuun lopussa 2013. Edustaja kokous myös hyväksyy strategian seuraavalle kolmivuotiskaudelle.

4H-järjestön kautta voi lähteä vaihtoon ympäri maailmaa. Vaihtokohteita on useita ja niissä on erikseen ikäryhmät, mille ne ovat suositeltuja. Kansainvälisyyttä voi saada vaihtoon lähdön lisäksi toimimalla isäntäperheenä, osallistumalla kansainvälisiin koulutuksiin niin Suomessa kuin ulkomaillakin tai viettämällä kansainvälistä leirielämää. IFYE-vaihtoon (International 4H Youth Exchange) eli pidempään nuorisovaihtoon lähtevän tulee täyttää 18 vuotta vaihtovuoden aikana, ja SIRYE-vaihtoon (Shortterm International 4H Youth Exchange) eli lyhyeen nuorisovaihtoon lähtevän tulee täyttää vaihtovuoden aikana 16 tai 18 vuotta riippuen kohdemaasta. (Suomen 4H-liitto, 2013.)

Toiminnan ja kasvatusajattelun perustana on neljä H-kirjainta ja Tekemällä oppimisen käytännönläheinen toimintamenetelmä. Näillä lähtökohdilla järjestössä toteutetaan kansalais- ja yrittäjyyskasvatusta. Neljän H:n perustana ovat sanat Head, Hands, Heart ja Health, suomeksi Harkinta, Harjaannus, Hyvyys ja Hyvinvointi. (Suomen 4H-liitto, 2013.)

Head - Harkinta

kuvaa sitä, miten tärkeää ihmisen on jatkuvasti kehittää omaa ajatteluaan sekä pyrkiä kaikessa toiminnassaan rehellisyyteen ja oikeudenmukaisuuteen.

Hands - Harjaannus

tarkoittaa käytännön ja käden taitoja, joita harjoitellaan kaikessa 4H-toiminnassa. Tähän liittyvät tärkeänä osana asenteet, kuten yritteliäisyys ja ahkeruus.

Heart - Hyvyys

kertoo toisen ihmisen kunnioittamisesta ja huolenpidosta. Siihen liittyvät myös yhteistyötaidot ja hyvä käytös.

Health - Hyvinvointi

on kokonaisvaltainen asia, johon liittyvät ihmisen fyysinen ja henkinen tasapaino sekä riittävä aineellinen hyvinvointi. 4H-toimija pystyy luomaan arjen hyvinvointia itselleen ja muille. (Suomen 4H-liitto, 2013.)

1.1 Suomen 4H:n kansainvälinen toiminta

1920-luvulla 4H:sta muodostui kansainvälinen liike ja tällöin se myös rantautui Suomeen (Simonen 1953, 189). Suomessa kansainvälinen toiminta on alkanut vuonna 1948. Tuolloin Suomi liittyi mukaan kansainväliseen vaihto-ohjelmatoimintaan ja ensimmäiset nuoret lähtivät Yhdysvaltoihin ja Englantiin. (Simonen 1953, 197–198; Happonen, Lindsberg & Palosuo 1978, 171.) Ensin maatalouskerholiitto ja vuodesta 1968 lähtien Suomen 4H-liitto nimellä toimittuna on tehty kansainvälistä yhteistyötä ensin Pohjoismaissa ja tämän jälkeen yhteistyö on laajentunut. 4H on maailmanlaajuinen nuorisoliike, joka on levinnyt koko maapallolle. Vuonna 1970 alkunsa sai myös kehitysyhteistyö, joka koettiin tärkeänä osana kansainvälisyyteen kasvamista. (Happonen yms. 1978, 168–174.)

4H:n kansainväliseen toimintaan kuuluu nuorisovaihdot, leirit, kehitysyhteistyö, erilaiset tapahtumat ja kerhoissa tapahtuva kansainvälinen toiminta. Ensimmäisen kerran kansainväliseen toimintaan voi osallistua jo 6-vuotiaana kerhossa. Myöhemmin 13-vuotiaana on mahdollisuus lähteä leireille ulkomaille ja 16-vuotiaana ryhmävaihtoon. Täysi-ikäisenä vaihtoon voi lähteä moniin maihin, muun muassa Saksa, Wales, Itävalta, Pohjois-Irlanti, USA tai Kanada. 20 vuotta täytettyään nuori voi suunnata myös Costa-Ricaan tai puoleksi vuodeksi USA:han. Nuorisovaihdot ovat isäntäperhevaihto-

ja. (Suomen 4H-liitto, 2013.) Samankaltaisia isäntäperheperhevaihtoja on Suomessa lähinnä Lions Clubilla, jossa nuoret asuvat vaihtonsa ajan isäntäperheissä.

4H:n kansainvälinen toiminta on laaja-alaista, koska vaihtoehtoja kansainväliseen toimintaan on monia ja eri-ikäisille erilaisia asioita. Mitä enemmän ikää tulee, sitä enemmän vaihtoehtoja on, mihin kaikkeen toimintaan lapsi ja nuori tai myös aikuinen voi osallistua. Muihin järjestöihin verrattuna, 4H tarjoaa paljon erilaisia mahdollisuuksia eri osa-alueilla myös kansainvälisyydessä. Mahdollisuuksia toimintaan osallistumiseen lisää se, että toimintaa on eri-ikäryhmille erilaista. Näin voi etsiä itselleen sopivaa toimintaa ja iän mukaan pääsee osallistumaan erilaisiin vaihtoihin, tapahtumiin, tempauksiin, toimintoihin ja vaikka mihin muuhun.

Kansainvälisyyskasvatus on tärkeä aloittaa jo nuorena, ja 4H:ssa se jatkuu mahdollisesti jopa koko elämän. 4H:n kansainvälinen toiminta tukee kansainvälisyyskasvatusta ja näin myös mahdollistaa paljon. 4H:lla on paljon erilaisia mahdollisuuksia, ja uusia tapahtumia ja tempauksia tulee koko ajan lisää. Näin ollen mahdollisuudet siis vain kasvavat.

1.2 Suomen 4H:n ulkoinen viestintä

Viestinnän hyvä organisointi ja johtaminen ovat tärkeitä asioita. Vastuu viestinnästä voi olla useammalla henkilöllä, mutta yksi ihminen kuitenkin on päävastuussa koko prosessista. Monissa organisaatioissa on viestintäyksiköt, jotka vastaavat viestinnästä koko organisaatiossa. (Juholin 2009, 89–93.) Suomen 4H:ssa viestintäyksikkö vastaa koko järjestön viestinnästä, mutta se myös tuottaa materiaalia yhdistyksille, jotka sitten hoitavat viestintää edelleen.

Ainakin vielä Suomen 4H:ssa käytetään termejä sisäinen ja ulkoinen viestintä. Niitä ei tuoda suuresti esille, kun yleensä puhutaan yleisesti vain viestinnästä, mutta nämä kummatkin käsitteet ovat kuitenkin käytössä. Viestinnän tärkeimpänä tavoitteena on saada viesti perille vaikuttavalla tavalla ja tällainen tehokas viestintä edellyttää nykyaikaisia välineitä ja käytäntöjä. 4H-liiton tehtävänä on tuottaa tukipalveluita 245 yhdis-

tykselle, myös viestinnässä. Ja yhdistykset itse hoitavat suuren osan ulkoisesta viestinnästä pitäessään yllä lehdistö ja sidosryhmäkontakteja. 4H-liiton osuus viestinnässä on tällä hetkellä hoitaa valtakunnallinen lehdistöjulkisuus, eli tiedottaa valtakunnallisista tapahtumista ja kilpailuista. Lehdistösuhteiden kehittäminen yleisesti on tärkeänä asiana. Myös verkkoviestintä ja sen kehittäminen sekä sidosryhmäviestintä kuuluvat liiton viestintäyksikön tehtäviin. Unohtaa ei suinkaan sovi myöskään visuaalista ilmettä, pohjien tekoa ja ylläpitoa sekä esitteiden tekemistä, jotka ovat tärkeä osa ulkoista viestintää.

4H-liitosta käsin myös tehdään paljon ulkoista viestintää, mutta osa siitä on helpotamassa ja auttamassa yhdistyksiä sen viestinnän suhteen. Viestintä menetelmät kehittyvät koko ajan, ja näin ollen myös 4H-liiton viestintäyksikössä ollaan tekemässä uudistuksia, kun printtilehti on loppumassa ja verkkoviestintää ja uutta verkkopalvelua suunnitellaan ja kehitetään.

Juholin (2009, 394) määrittelee viestinnän näin: ”Sanomien välitystä ja vaihdantaa lähettäjän ja vastaanottajan tai muiden osapuolten välillä. Viestintä-käsitteessä korostuu monisuuntaisuus ja prosessimaisuus.” Viestintä voidaan siis kuvata prosessina, jossa järjestön tuottamaa tietoa viedään muiden tietoisuuteen eri välineiden ja menetelmien avulla. Organisaatioiden viestintä voidaan jakaa sisäiseen ja ulkoiseen viestintään. Näiden välillä olevat rajat ovat kuitenkin hämärtyneet, ja ei ole olemassa enää yhtä selkeitä rajaa kuin mitä aiemmin oli sisäisen ja ulkoisen viestinnän välillä (Juholin 2009, 23). Rajojen hämärtyminen tai mahdollinen häviäminen kokonaan nykyaikana ei ole erikoista. Maailman kehittyminen ja viestintä muotojen muuttuminen näkyy useassa järjestössä.

Organisaatioiden viestinnässä kuitenkin vielä käytetään termejä sisäinen ja ulkoinen viestintä. Sisäinen viestintä tukee organisaation toimintaa ja erilaisilla keinoilla viestintään tärkeitä asioita organisaation sisällä. Ulkoinen viestintä taas on ulkoisille sidosryhmille tapahtuvaa tiedotusta ja yhteydenpitoa. (Kauppinen, Nummi & Savola 2010, 11.) Organisaatioiden viestintään on jo nyt tullut uusia termejä ja ne varmasti vielä lisääntyvät maailman kehittyessä. Uusia haasteita tulee ja viestinnän ammattilaisilla tulee olla yhä enemmän ja enemmän osaamista mitä erilaisimmilla alueilla ja erilaisilla järjestelmillä.

Sisäisen ja ulkoisen viestinnän onnistuminen on erittäin tärkeää järjestöille. Mikäli viesti ei tule esiin sellaisena, kuin haluttaisiin ja tarpeeksi laajalle, eivät ihmiset tiedä järjestön toiminnasta tarpeeksi. Ensimmäinen ongelma on jo heti käsillä, miksi järjestön sisäinen viestintä ei toimi ja mikä siinä on pielessä. Uudet menetelmät tulee omaksua ja uudessa intrassa tulee paljon tietoa, jota ei pysty kaikkea vastaanottamaan ja lukemaan. Tästä syystä sisäistä viestintää tulisi tehostaa ja selventää. Ja huomioida siinä, että pyritään saamaan tärkeät asiat nostettua selkeästi esille ja helposti löydettäviin. Ulkoisessa viestinnässä tulee myös olla tarkkana, jotta se toimii. Mikäli ulkoinen viestintä tökkii, niin tällöin järjestön toimintaan ei osallistu niin paljon lapsia ja nuoria, kuin toivottaisiin. Erilaiset kanavat ja menetelmät ovat tässäkin erittäin tärkeässä asemassa. Seppälä (2011, 7) toteaa kirjassaan, että verkko tuo järjestöille uudenlaisia pelimerkkejä, joiden avulla viestintää voidaan tehostaa ja helpottaa. Viestinnällä on siis erittäin suuri merkitys järjestöjen toiminnan kannalta. 4H:lläkin nähdään, että järjestön markkinointi verkossa voi vain lisätä mahdollisuuksia ja näin voidaan saada lisää lapsia ja nuoria toimintaan mukaan.

2 TEKNIikka, SOSIAALINEN MEDIA JA TURVALLISUUS

Sosiaalista mediaa voidaan kuvata prosessina, jossa rakennetaan erilaisia yhteisiä merkityksiä sisältöjen, yhteisöjen ja verkkoteknologian avulla niin yksilöinä kuin ryhmissäkin. Sosiaalinen media luo paljon mahdollisuuksia niin tiedon jakamiseen ja tuottamiseen, verkostoitumiseen, yhteydenpitoon kuin joukkoviisauden hyödyntämiseen. (Kalliala & Toikkanen 2009, 18; Timonen 2011,151; Haasio 2008, 156.) Sosiaalisen median mahdollisuudet ovat siis erittäin laajat monessa asiassa ja monella taholla. Sen käytössä kuitenkin tulee huomioida monia seikkoja, joista osaa määrittää laki. Sähköisessä viestinnässä tulee huomioida tietosuojasiat, koska kaikkea tietoa ei saa julkaista ja monipuolisten palveluiden ja tietoturvan kehittyminen (Sähköisen viestinnän tietosuojalaki 2004). Näin laeilla saadaan tarkennettua oikeuksia ja velvollisuuksia, joita tulee huomioida useissa asioissa. Muun muassa ihmisten yksityisyyden suoja tulee huomioida, kun pohditaan sosiaalisen median ja ylipäättänsä verkon hyödyntämistä esimerkiksi nuorisovaihtoihin hakemisessa.

Tekniikka ja teknologia käsitteinä ovat lähellä toisiaan ja niiden suhde suomen kielessä on epämääräinen. Tekniikan käsitteellä tarkoitetaan yleensä erilaisia laitteita ja niiden toimintaa. Yleisemmin käytetään kuitenkin tekniikan käsitettä kuin teknologian. (Airaksinen 2003, 18.) Näiden käsitteiden erona on lähinnä kirjoitusasu. Muuten niiden merkitys on lähes sama. Näin ollen tekniikka käsitteen käyttö on tässä yhteydessä järkevämpi, jottei tule sekaannuksia ja tämän käsitteen kaikki varmasti ymmärtävät.

Tietotekniikka kehittyy koko ajan. Muutamia kymmeniä vuosia sitten muutaman viikon uutistauko ei haitannut, mutta nykyään uusia uutisia tulee päivittäin ja jos et ole tarpeeksi hyvin mukana, putoat keskusteluista, kun et tiedäkään keskusteltavasta aiheesta mitään. Sosiaalisessa mediassa oman alan uutisten ja asioiden seuraaminen on helpompaa ja vaivattomampaa. (Kalliala & Toikkanen 2009, 19.) Sosiaalisessa mediassa uutiset saa nopeasti näkyville ja yleisesti verkossa on helppoa lukea uutiset. Näin tietoa tulee paremmin ja pysyy ajan hermolla mukana. Sosiaalisessa mediassa voi jakaa tärkeitä ja mielenkiintoisia uutisia ja näin pääsee itsekin seuraamaan omien kaverien linkittämiä uutisia, joita ei välttämättä ole itse huomannut.

Tekniikka ja sosiaalinen media yhdessä luovat lähes rajattomia mahdollisuuksia, joiden avulla saadaan järjestöjen viestintää kehitettyä. Myös erilaisissa toiminnoissa ja niiden kehittämisessä niin tekniikalla kuin sosiaalisella medially on tärkeä asema. Niiden tuomat mahdollisuudet helpottavat monista asioista tiedottamista, mutta myös erilaisissa prosesseissa niitä voidaan hyödyntää mitä erilaisimmin keinoin. Esimerkiksi nuorisovaihtoon lähdössä olevat nuoret voivat kysyä edellisinä vuosina samoissa maissa olleilta konkarivaihtareilta kokemuksia ja vinkkejä omaan vaihtoaikaan. Etenkin tekniikan kehittyminen on helpottanut yhteyden pitoa moniin eri suuntiin eri-asioissa.

2.1 Tekniikka

Maailma kehittyä ja mullistuu, kaikkea mitä pystytään, pyritään digitalisoimaan. Internet aikakausi on täällä. (Aitamurto, Heikka, Kilpinen & Posio, 2011, 152–153.) Paljon yritetään saada siirrettyä verkkoon. Ajatellaan, että se vähentää kaikessa työmäärää ja helpottaa työntekoa. On kuitenkin huomioitava, että rajansa kaikella. Kaikkea ei voida siirtää verkkoon, mutta kuitenkin monen asian ja tehtävän sähköistäminen helpottaa paljon. Ensin on pientä vastarintaa, mutta sekin helpottuu ajan myötä, kun kaikki ymmärtävät, kuinka paljon helpompaa on toimia, kun asian saa hoidettua muutamalla hiiren klikkauksella, kun aiemmin piti etsiä tieto tai lähettää jotain paperisena. Tekniikka kehittyä koko ajan ja erittäin nopeastikin. Uusia laitteita ja välineitä tulee markkinoille koko ajan. Tämä helpottaa joissain tehtävissä, mutta tietää myös sitä, että taas kohta opetellaan, jonkin uuden laitteen käyttöä. Paljon on erilaisia laitteita nykyään, joiden avulla toimitaan. Ovat älypuhelimet, iPadit ja tabletit, on erilaisia tietokoneita, niin pöytäversioita, kuin kannettaviakin, on kamerat ja muut laitteet. Kaikki on kehittynyt jo todella pitkälle, ja silti kuitenkin koko ajan vain kehitetään lisää kaikkea. Tavalliset ihmiset eivät pysy tämän kehityksen mukana, saati sitten erilaiset toimijat, kuten järjestöt.

Kun sisäisen ja ulkoisen viestinnän raja sumenee, niin tietoa tuotetaan enemmän yhdessä. Viestintä tapahtuu yhä enemmän verkkoympäristössä, ja näin erilaiset tekniset apuvälineet ovat hyödyksi. (Kauppinen, Nummi & Savola 2010, 12.) Tekniikka tuo mahdollisuuden työstää viestinnässä käytettävää materiaalia yhdessä ja yhtä aikaa. Verkonvälityksellä esimerkiksi järjestöjen sisäisissä introissa, voidaan jakaa tietoa ja keskeneräisiä aineistoja kommentoitaviksi ja muokattaviksi. Monet omistavat iPadin tai tabletin tai kuljettavat kannettavaa tietokonetta mukanaan ja voivat näin myös esimerkiksi työmatkallaan kommentoida jotakin. Myös järjestön näkyvyys lisääntyy, kun hyödynnetään yhä enemmän erilaisia teknisiä välineitä joiden avulla ja joiden kautta tietoa saadaan kulkemaan.

Maailma on nyt lähestulkoon kaikkien ulottuvilla, koska internetin käyttö vaan helpottuu. Tiedon siirtäminen on nopeaa ja helppoa sekä myös edullista. (Aula & Jokinen 2007, 13.) Näin ollen erilaisten verkkoviestinten käyttö vaan lisääntyy ja tekniikka kehittyä, jotta saataisiin nopeuksia nostettua yhä enemmän. Näin myös saadaan tietoa

kulkemaan enemmän, nopeammin, halvemmalla ja paremmin. Tämä helpottaa monien viestinnässä työskentelevien työmäärää. Aulan ja Jokisen (2007, 16–17) mukaan organisaatioiden rakenne, johtamis- ja toimintakulttuuri sekä toiminta-ala vaikuttavat siihen kuinka nopeasti erilaiset muutokset toteutetaan. Myös järjestöjen taloudelliset resurssit vaikuttavat siihen, kuinka nopeasti muutoksiin pystytään reagoimaan. Tämä ei kuitenkaan vielä takaa sitä, että vaikka kaikki olisi kunnossa ja uusinta tekniikkaa hyödynnettäisiin, niin että siltikään viestintä toimisi erittäin hyvin. Uuden tekniikan käytön oppiminen vie aikansa ja järjestöissä ei yleensä ole suurta tekemisen puutetta muutoinkaan.

Viestinnässä on sitä laajemmat mahdollisuudet, mitä uudempaa tekniikkaa on käytössä ja mitä asiantuntevammات ihmiset työskentelevät viestinnän parissa. Mitä laajemmalle tietoa saadaan kulkemaan ja mitä nopeammin, sitä paremmin viestintä toimii. Aina ei välineiden tarvitse olla uusinta uutta, mutta mahdollisimman hyvät välineet tulee kuitenkin löytyä, jotta viestit menisivät perille. Kehityksen kärjessä ei tarvitse olla, mutta olisi kuitenkin tärkeää pysyä mahdollisimman hyvin mukana tekniikan kehityksessä. Mikäli laitteet ovat liian vanhoja, niin haasteita tulee, kun tarvittaisiin päivityksiä tai uusia ohjelmia.

2.2 Sosiaalinen media

Sosiaalisessa mediassa olevat palvelut ja niiden käyttömahdollisuudet ovat valtavat. Palveluita itsessään on paljon, lukumääriä on hankala sanoa, koska uusia palveluita tulee koko ajan lisää, vaikka suurin osa ei ole kuullut kuin murto-osasta nyt olemassa olevista mahdollisuuksista. Jotenkin kuitenkin tästä suuresta palveluiden tarjonnasta tulisi ja olisi hyvä löytää omalle järjestölle ne tärkeimmät ja parhaimmat vaihtoehdot. Siinä ei auta muu, kuin selvittää ja tutkiskella mitä kaikkia mahdollisuuksia on tai hyödyntää niitä palveluita, jotka itse jo tietää ja kokee ne hyväksi ja hyödyllisiksi. Tärkeimpinä sosiaalisen median kanavina, joita tässä työssä on nostettu esille ja on käytetty, ovat olleet Facebook, Twitter sekä Youtube.

Useat organisaatiot vierastavat sosiaalista mediaa, eivätkä käytä sitä paljoa. Asiakkaiden ja mahdollisten jäsenten kohtaaminen olisi helpointa siellä, missä he ovat, eli sosiaalisessa mediassa. Silti kuitenkin ajatellaan, että miten organisaation maineelle käy, mikäli se on esillä sosiaalisessa mediassa. (Aitamurto, Heikka, Kilpinen & Posio 2011, 132–133.) Kaiken voi ajatella sekä positiiviselta että negatiiviselta kannalta. Kuitenkin sosiaalinen media tuo lisää näkyvyyttä organisaatioille ja ne voivat saada lisää jäseniä sosiaalisen median avulla. Sillä sosiaalisessa mediassa ihmiset jakavat ja linkittävät asioita moneen paikkaan, ja näin ollen tieto leviää myös yksittäisten ihmisten kautta, kun organisaatio on itse ensin julkaissut tietoa.

Sosiaalisessa mediassa toimiessa tulee huomioida palveluiden käyttö. Erilaisissa palveluissa saa tietoa vietyä eritavoin ja näistä vain tulee etsiä omalle järjestölle se parhain vaihtoehto. Palveluita ja sovelluksia valitessa tulee myös huomioida se, että ihmisillä on erikäyttöjärjestelmiä, niin yhteistyötä tehtäessä yhteistyöjärjestöjen kanssa täytyy käyttää sellaisia sovelluksia, jotka toimivat molemmilla osapuolilla. (Korteso 2010, 98; 109.) Yleensä sosiaalisen median palvelut toimivat erikäyttöjärjestelmillä. Kuitenkin jokaisella palvelulla on lisäsovelluksia, jotka on tarkoitettu vain joillekin tietyille käyttöjärjestelmille. Esimerkiksi iPadille olevat sovellukset eivät läheskään kaikki käy tabletille, jossa on Androidi-käyttöjärjestelmä. Tällaiset asiat tulee huomioida, mutta suuria haasteita 4H:lla ei tässä pitäisi olla, koska sosiaalista mediaa hyödynnetään siten, millaiset laitteet kullakin on ja asioita ja tiedotteita julkaistaessa huomioidaan se, että kaikki uusimpia ohjelmia ja sovellusversioita ei jokaiselta löydy.

Sosiaalinen media muuttuu vauhdilla maailman muuttuessa. Päivittäin tulee uusia välineitä, joiden avulla voi pitää yhteyttä, jakaa kuvia tai kirjoittaa kokemuksistaan. Netin merkitys kasvaa koko ajan, sen käyttö lisääntyy ja melkein jokaisen ihmisen tulisi jossain määrin kyetä käyttämään verkkoa. (Kalliala & Toikkanen 2009, 16.) Internetti ja sosiaalinen media ovat yhä tärkeämmässä asemassa. Niitä käytetään paljon ja uusia välineitä tulee koko ajan lisää ja jokaiselle löytyy jonkinlainen palvelu, jota käyttää.

Sosiaalista mediaa voidaan hyödyntää monin tavoin järjestöjen viestinnässä. Sosiaalisessa mediassa viestittäminen on välitöntä, siellä voit tuottaa ja muokata sisältöjä,

linkittää uutisia tai päivityksiä, tiedottaa, luoda tapahtumia ja paljon muuta. On myös tärkeää muistaa, että sosiaalisen median sisältöjen kannattaa olla sellaisia, että niitä voi linkittää eripalveluihin verkkosyötteiden (RSS) avulla. (Timonen 2011, 151–155.) On siis tärkeää huomioida monet asiat sosiaalisessa mediassa viestittäessä. Sen avulla tietoa kuitenkin saadaan levitettyä helposti ja laajalle asiakaskunnalle. Tämä on hyvä asia, sillä näin saadaan tavoitettua ihmiset paremmin ja linkittämisten ja jakamisen avulla tieto kulkee erittäin laajalle alueelle.

Sosiaalinen media tuo järjestön ulkoiselle viestinnälle erilaisen tavan viestiä. Tietoa saadaan levitettyä aivan toisella tavalla, kuin mitä perinteisillä kirje tai sähköposti menetelmillä. Sosiaalisen median avulla saadaan myös tavoitettua laajempaa yleisöä, kuin sähköpostilistalla, johon ihmiset voivat itse liittyä. Sosiaalinen media on myös erittäin hyödyllinen, kun tietoa linkitetään eri paikkoihin ja saman tiedon voi lukea myös nettisivuilta. Kun näiden ulkoasut ovat samankaltaiset, saa järjestö enemmän näkyvyyttä. Tämä voi myös tuoda lisää jäseniä tai ainakin osallistujia tapahtumiin ja toimintaan, kun tietoa linkitetään useaan paikkaan. Näin myös suuremmalla todennäköisyydellä ihmiset kohtaavat tiedon, kun se on esillä useammassa paikassa.

2.3 Verkkoturvallisuus

Tärkeä asia, joka sosiaalisen median käytössä tulee ottaa huomioon, on tietoturva ja ihmisten yksityisyydensuoja. Näistä asioista olemassa oleva lainsäädäntö on tiukkaa, mutta sen avulla ihmisten turvallisuus on parempi. Kyseisellä lainsäädännöllä suojataan ihmisten tietoja ja annetaan ohjeita, joiden avulla salassa pidettäviä tietoja voidaan pitää yksityisinä, eivätkä ne leviä eteenpäin. Tärkeää on siis huomioida se, ettei kaikkea tietoa voi julkaista eikä saa julkaista ilman kyseisen henkilön lupaa. Verkossa toimiessa tulee huomioida monia asioita, ennen kuin julkaisee mitään. On hyvä muistaa, että kerran julkaistu tieto ei häviä verkosta, vaikka kuinka poistaisit kyseisen tiedon, se löytyy silti aina jostain verkonsyövereistä.

Tekijänoikeudet on tärkeä huomioida, kun julkaisee tietoa verkossa. Täytyy kuitenkin myös muistaa, että tekijänoikeudetkin vanhenevat joskus. Yleisin tekijänoikeuden

kesto aika on noin 70 vuotta tekijän kuolinvuoden päättymisen jälkeen. Hyvä huomio on myös se, että yksityiskäyttöä varten verkosta saa käyttää sinne julkaistua materiaalia. Tässä kohtaan ei tekijä voi vedota lain rikkomiseen, mikäli joku käyttää teosta, sillä hän on sen itse julkaissut verkossa. (Kalliala & Toikkanen 2009, 121–122.) Tekijänoikeudet on haastava asia ja lainsäädäntö niissä on haastava. Esimerkiksi se, että missä menee teoksen raja, on erittäin hankalaa. Sen vuoksi tulee olla tarkkana ja mikäli asiaan haluaa varmistuksen, on siitä järkevää kysyä asiaan erikoistuneilta asiantuntijoilta. Näin ainakin saa varmaa tietoa ja varmistettua, ettei tule toimittua lakien vastaisesti. Aina, kun julkaisee tietoa verkossa, on hyvä huomioida se, että mitä on järkevää julkaista.

Tietosuoja on myös erittäin tärkeää huomioida. Sillä tarkoitetaan ihmisten henkilötietojen suojaamista. Henkilötietoja sisältävät rekisterit tulee suojata hyvin, jottei kukaan pääse niihin käsiksi. (Kalliala & Toikkanen 2009, 124.) Tietosuoja asioissa tulee olla tarkkana, jottei yksityistä tietoa pääse julkisuuteen kaikkien nähtäville. Verkossa toimittaessa tulee siis miettiä turvallisuus tarkasti, ettei kukaan pääse käsiksi yksityisiin tietoihin. Tämä on hankala asia, josta vain hyvillä suojuuksilla voidaan päästä eteenpäin. Hyvätkään suojuukset eivät aina tuo täyttä varmuutta, ettei kukaan pääsisi käsiksi tietoihin, mutta silti suojuuksiin on luotettava. Hyvin harvoin yksityisiä tietoja kuitenkaan pääsee vuotamaan julkisuuteen.

Tietoturva on koko asian ydin. Verkossa on helppo toimia ja siellä on valitettavan helppoa päästä käsiksi vaikka mihin. Paljon tietoa ja myös rahaa liikkuu kaikkien ulottuvilla vain muutaman klikkauksen päässä. Tästä syystä verkossa toimiessa kannattaa olla varovainen ja pitää palomuurit ja muut suojuukset tietokoneessa ajan tasalla päivitettyinä ja kunnossa. Huijaukset ovat suurimpia riskejä, joita verkossa on. Jotkut mainokset ovat huijauksia ja niiden vuoksi voi ihminen menettää suuriakin määriä rahaa. Siksi verkossa toimiessa, pitää olla tarkkaavaisena, kun katselee mainoksia ja ennen kuin aukaisee niitä. Myös huijaussähköpostiviestejä liikkuu verkossa liiankin paljon. Tämän vuoksi erikoisilta vaikuttavia viestejä ei edes kannata avata, vaan ne kannattaa tuhota. Sähköpostiin voi tulla erilaisia viestejä, joissa voi olla niin huijauksia, hyökkäyksiä kuin roskapostikin. Näiden kanssa tulee olla varovainen, jottei tietokoneeseen tule virusta ja kaikki tiedot eivät muutu julkisiksi ja päädy väärin käsiin. Erittäin tärkeää on myös muistaa se, ettei ikinä luovuta salasanaansa kenellekään.

(Kalliala & Toikkanen 2009, 125–128.) Tietoturva on laaja ja tärkeä asia. Verkossa olevia riskejä ja vaaroja on paljon, mutta oikein käytettynä ei mitään ikävää pääse tapahtumaan. Kunhan muistaa, ettei luovuta salasanaansa kenellekään ja muistaa pitää tietokoneen suojaukset päivitettyinä, niin verkossa toimiminen on turvallisempaa, kuin ilman näitä huomioita.

Verkossa toimiessa on aina suuria riskejä. 4H:llakin sähköistä hakua tehtäessä tulee ottaa tietosuoja asiat huomioon, ettei henkilötietoja pääse vuotamaan julkiseksi. Paljon asioita tulee siis huomioida, kun verkossa toimitaan. Riskit voidaan kuitenkin minimoida huomioimalla aiemmin mainitsemiani seikkoja. Täysin riskitöntä maailmaa ei ole edes olemassa, mutta ne voidaan minimoida erittäin pieniksi. Monia asioita tulee huomioida, mutta onneksi koko tietoturvasuus ei ole vain yhden ihmisen harteilla, vaan asiaa voidaan pohtia useamman ihmisen kanssa. Tietosuoja on suuri sokkelo, jossa on paljon muistettavaa. Tärkeimpinä asioina kuitenkin olisi hyvä huomioida yksityisyydensuoja eli tietosuoja sekä tietoturva. Näiden avulla turvallisuus on huomioitu myös verkossa toimiessa.

3 SELVITYKSEN TOTEUTTAMINEN JA TULOKSET

Opinnäytetyön toteuttaminen alkoi vuoden 2012 joulukuussa, kun pohdin haastatteluja, kyselyjä ja ideointipajoja. Toteutusmahdollisuudet vaihtelivat suuresti, mutta päädyin kuitenkin loppujen lopuksi käyttämään näitä kaikkia keinoja, koska se toisi laajemmalta alueelta tietoa. Ideointipajat/haastattelutyypiset tapaamiset kahden nuorisoryhmän kanssa olivat mieltä avaavia ja erittäin hyödyllisiä. Suomen Lions-liitto ry:n nuorisoleireistä ja -vaihoista vastaavan Tuula Rantaeskolan haastattelu toi myös hyvän kuvan, siitä miten heillä sähköinen haku vaihto-ohjelmiin toimii. Haastattelu toi hyvää pohjaa ja hyödyllisiä vinkkejä siihen, miten Suomen 4H:n kannattaisi ruveta rakentamaan omaa vaihto-ohjelmaa hakuaan sähköiseksi. Myös kyselyt, jotka laitoin neljälle toimihenkilölle eritasoilla Suomen 4H:ssa, niin toivat hyviä ja mielenkiintoisia argumentteja, joita on helppo myös verrata muihin saatuihin tuloksiin ja tietoihin. Suhteessa toisiinsa ja verrattuna Rantaeskolan kommentteihin ja vastauksiin, niin

oltiin aikalailla samoilla linjoilla asioista. Nuorten mielipiteitä olisi ollut ehkä hyvä saada vielä laajemmin, mutta nyt kuitenkin, kun ideointipajoissa/haastatteluissa oli mukana nuoria erilaisista 4H-taustoista, niin sain erilaisia ja hyödyllisiä tietoja.

Niin aineiston hankinnassa kuin aineiston analysoinnissakin tulee olla tarkkana. Haastatteluita tehdessä tuli ottaa huomioon se, ettei johdattele kysymyksillä liikaa, vaan antaa vastaajille tilaa pohtia. Selkeät kysymykset helpottavat vastausten saamista ja myös niiden avulla voidaan saada keskustelu kulkemaan. Näin tietoa voi tulla enemmänkin. Mikäli ryhmä saadaan keskustelemaan hyvin, niin vastauksien laatu voi olla parempi, kuin mitä se olisi jos haastateltavat vastaisivat vain kysymykseen, eivätkä pääsisi keskustelussa siitä pidemmälle.

Aineistonhankinnassa kriittisyys on erittäin tärkeää. Haasteena kysymyksien asettelussa oli se, etteivät ne olisi mitenkään johdattelevia. Tätä jouduin pohtimaan pitkään, että onko nuorten vastauksiin vaikuttanut jotenkin omat ajatukseni. Tästä syystä kysymyksiä kysyessäni nuorilta, päädyin siihen, etten itse kertoisi omia mielipiteitäni ja ajatuksiani haastatteluiden aikana ainakaan ennen nuorten vastauksia. Näin pystyin varmistamaan, etteivät he vastanneet kysymyksiin samalla tavalla, kuin mitä itse ajattelen. Puhelinhaastattelun aikana huomasin, että sain vastauksia melkeinpä ilman kysymyksiäkin. Keskustelu eteni hyvin ja sain esitettyä tarkentaviakin kysymyksiä valmiiden kysymysten lisäksi. Omien ajatusten ja mielipiteiden sulkeminen taka-alalle haastatteluissa oli yllättävänkin helppoa. Kuvittelin sen olevan haastavampaa, kuin mitä se todellisuudessa oli.

3.1 Aineistonhankinta

Pohtiessani aineistonhankinta menetelmiä halusin saada hankittua tietoa monipuolisesti ja kokeilla erilaisia menetelmiä, jotta saisi tuntumaa erilaisista aineistonhankinta tavoista. Näin myös saisi kokemusta erilaisista tavoista hankkia aineistoa. Niin puhelinhaastattelu, ideointipajat/ryhmähaastattelut ja toimihenkilöille tehty kysely, vaativat jokainen erilaista näkökulmaa, josta tilanteeseen lähdettiin. Sen lisäksi että menetelmät olivat eri, niin myös henkilöt, jotka kyseiseen tilanteeseen osallistuivat, eli olivat

haastateltavina tai vastasivat kyselyyn, olivat erilaisista lähtökohdista mukana. Näin sain hankittua laaja-alaisesti aineistoa.

Ryhmähaastatteluiden ja yksilöhaastatteluiden välillä on suuriakin eroja. Ihmisen on yleensä hankalampi vastata yksilöhaastattelussa kysymyksiin totuuden mukaisesti. Ryhmätilanteessa aiheesta voi saada keskustelun käyntiin ja saada arvokkaampaa tietoa ja laajemminkin tietoa, kuin mitä oli ehkä alun perin ajatellut. Sekä ryhmä- että yksilöhaastatteluilla on sekä hyvät että huonot puolensa. Aihe vaikuttaa suuresti siihen, kumpi on parempi valinta haastattelutavaksi. (Alasuutari 2011, 151–155.) Aiheessani koin, että molemmat tuottavat varmasti hyödyllistä aineistoa. Kuitenkin päädyin nuorten kohdalla ideointipaja/ryhmähaastattelu tyyppiseen tilanteeseen, jossa minulla oli apukysymyksiä, mutta jossa voisin myös saada nuoret keskustelemaan vapaasti aiheesta, ja saada näin eritavalla aineistoa.

Kyselyssä kysymysten laatimisessa tulee huomioida monia seikkoja, jotta ne ymmärretään oikein. Myös kysymysten järjestystä tulee miettiä, jotta saa vastaukset kaikkiin. Avoimet kysymykset jäävät usein tyhjiksi, koska ihmiset eivät jaksa vastata niihin. Avoimissa kysymyksissä on kuitenkin se hyvä puoli, että niistä voi saada erittäin hyviä ja syvällisiä vastauksia. Niistä voi myös saada tietoa, jota ei valmiiden vastausvaihtoehtojen avulla saa. Avoimilla kysymyksillä voidaan myös saada selville vastaajan mielipide selville paremmin. (Aaltola & Valli 2001, 100, 110–111.) Avoimet kysymykset tuovat siis laajemmin tietoa ja tästä syystä päädyin tekemään avoimilla kysymyksillä kyselyn, joka tuottikin paljon hyvää tietoa.

Se miten päädyin käyttämään näitä menetelmiä ja miten niiden kanssa toimin oli pitkällisen pohdinnan tulos. Suomen Lions-liitto ry:n Tuula Rantaeskola valikoitui haastateltavaksi sillä, että heillä on samankaltainen vaihtosysteemi käytössä, kuin mitä Suomen 4H:lla on eli kyseessä on isäntäperhevaihto. Alun perin oli tarkoitus haastatella Tuula Rantaeskolaa kasvotusten ja tavata hänet, mutta etäisyydet ja aikataulut olivat hankalat, joten päädyimme puhelinhaastatteluun. Puhelinhaastattelua varten olin ensin sopinut Rantaeskolan kanssa päivän, jolloin voisin häntä haastatella ja tällöin myös lyhyesti puhuttuamme, sain kuvan siitä, millaisia asioita olisi hyvä kysyä puhelinhaastattelussa. Tämän aikataulujen sopimisen jälkeen pohdin haastattelukysymyksiä, joita esittäisin Rantaeskolalle, kun haastattelun aika olisi. Kysymykset

muotoutuivat pitkällisen pohdinnan ja Suomen 4H-liiton toimistolla käymieni keskustelun jälkeen. Itse puhelinhaastattelun aikana, kysymykset kuitenkin vielä muuttuivat ja muuttivat muotoaan, kun huomasin saavani vastauksia muihinkin kysymyksiin samalla, kun esitin edellisen kysymyksen. Keskustelu oli siis kaikin puolin antoisaa ja huomioiden ylöskirjaaminen samanaikaisesti keskustelun lomassa oli välillä haastavaa. Muuten haastattelu sujui erittäin hyvin ja saadut vastaukset olivat erittäin hyödyllisiä.

Ideointipaja/ryhmähaastattelu tilanne idea tuli ensin koululla suunnitelmaa esitellessä ja ohjaajieni kanssa keskustellessa. Tämän jälkeen aloin pohtia ja päädyin siihen, että idea kuulosti hyvältä ja olisi ainakin erilainen aineistonhankinta keino, jota saisin käyttää. Kun tämä menetelmä oli saatu päätettyä, niin seuraavaksi haasteeksi tuli se, että mistä saada nuorisoryhmät, joille ideointipajat/ryhmähaastattelut toteutettaisiin. Hankaluuksia oli paljon, ja monet alkuperäiset suunnitelmat kaatuivat viime tipassa ja ryhmien löytäminen oli haastavaa. Kuitenkin hyvien ja mukavien sattumien kautta päädyin Vihtiin, josta sain nuorisoryhmän, jolle toteuttaa ideointipaja/ryhmähaastattelu. Vihdissä mukana oli seitsemän nuoren ryhmä, jossa ikähaitari oli 15–17-vuotiaaseen. Odotukseni eivät olleet kauhean korkealla, koska pohdin sitä, että miten saisin nuorilta edes jotain tietoa. Odotukset kuitenkin ylittyivät suuresti, kun mukana oli aktiivisia 4H-nuoria, jotka ovat olleet monessa 4H-toiminnassa mukana, myös kansainvälisiin tapahtumiin ja toimintoihin oli osallistuttu ja oltiin myös osallistumassa tulevaisuudessa. Lyhyeksi kuvittelemani ideointipaja/ryhmähaastattelu venyi, kun asiaa oli paljon. Ja tietoa ja vastauksia kysymyksiin tuli hyvin. Nuoret keskustelivat paljon ja mielipiteitä oli myös kysymysten ulkopuolelle kansainvälisistä asioista. Tämä oli erittäin antoisaa ja mielenkiintoista nähdä, kuinka paljon nuorilla on annettavaa, kunhan heiltä vain kysytään asioista.

Toiseksi nuorten ryhmäksi peruuntuneiden tapaamisten ja pienen selvittelyn jälkeen tuli Pääkaupunkiseudun 4H-yhdistysten yrityskurssin kuusi nuorta, jotka ovat 14–17-vuotiaita. Tässä ryhmässä 4H:n kansainväliseen toimintaan oli osallistunut yksi nuorista ja kaksi ryhmän nuorista ei ollut aiemmin osallistuneet mihinkään 4H-toimintaan ennen yrityskurssia. Nuoret eivät tunteneet kaikki toisiaan. Kysymykset, joita olin Vihdissä käyttänyt, olivat hieman muokattuna versiona mukana tässä ideointipajassa/ryhmähaastattelussa. Kysymykset olivat muuten samat, mutta niitä oli siis vain

hieman muotoiltu eritavalla. Tässä nuorten ryhmässä vastaukset tuli vain itse kysymyksiin ja keskustelu oli väkinäisempää. Sain kuitenkin vastaukset kysymyksiini ja huomasin, kuinka erilaisia asioita nuoret painottivat, koska eivät olleet itse niin aktiivisesti mukana 4H-toiminnassa, kuin mitä toiset olivat. Tämä toi kuitenkin hyvää aineistoa ja erilaisia näkemyksiä myös nuorilta, jotka eivät ole osallistuneet kansainväliseen toimintaan. Sain arvokasta tietoa myös sellaisesta näkökulmasta, miten nuoret, jotka eivät ole tietoisia kansainvälisestä toiminnasta kokevat sen. Ja myös mistä he haluaisivat tietoa saada ja millaisia kanavia pitkin.

Toimihenkilöt, joille lähetin kyselyn, valittiin yhdessä ohjaajieni kanssa. Heiltä sain ehdotuksia, keittä olisi hyvä kysyä, jotta saisimme eritasoilta tietoa ja ajatuksia aiheeseen. Tärkeänä koin myös sen, että molemmat työelämäohjaajani vastasivat kyselyyn, koska heillä on eniten kokemusta prosessista ja kansainvälisen toiminnan palveluiden tuotannosta. Näin sain myös aineistooni sellaista materiaalia, jossa näkyy se tarve, joka kansainvälisen toiminnan palveluiden parissa työskentelevillä on asian suhteen. Toimihenkilöiden vastaukset kyselyyn olivat hyviä ja hyödyllisiä kehittämisehdotuksia varten. Kyselyt lähetin sähköpostitse ja tämä toimi hyvin, sillä näin oli helppompaa saada vastauksia ja kaikki ajatukset kuuluviin ja näkyviin. Toimihenkilöt ovat kuitenkin kaikki tietoisia kansainvälisestä toiminnasta ja ovat itsekin aktiivisina mainostamassa toimintaa ja mukana monessa.

Jo aineistonkeruumenetelmiä suunnitellessani päädyin siihen, että asiantuntijahaastattelu Lions-liitosta, olisi hyvä saada nimellä näkyviin opinnäytetyössä. Tämä onnistuikin ja on siinä mielessä hyvä, että lukija ymmärtää, kenen ajatuksia ja miltä järjestöltä on haettu mallia ja ajatuksia asiasta. Nuortenryhmien ja toimihenkilöiden kohdalla päädyin myös selkeästi siihen, että he olisivat anonyymeina eli nimettöminä mainittuna tekstissä. Tämä siksi, ettei jotain tiettyä asiaa alettaisi kohdentaa jollekin yksittäiselle henkilölle, vaikka muillakin olisi ollut samankaltaisia ajatuksia asiasta. Yksityisyydensuoja on tärkeä asia, joten tästä syystä päädyin olemaan julkaisematta muiden, kuin Lions-liiton haastateltavan Rantaeskolan nimeä opinnäytetyössäni.

3.2 Kyselyn tulokset

Tuula Rantaeskolan haastattelussa sain kuulla siitä, kuinka Suomen Lions-liitto ry:llä on käytössä sähköinen lomake ja miten se toimii hakuvaiheessa. Sähköinen lomake koettiin työtä helpottavana, mutta haasteena oli moninkertaiset skannaukset, joita tarvitsi tehdä, jotta saadaan kaikki tarvittavat allekirjoitukset hakulomakkeisiin. Allekirjoituksia kun tarvitaan monelta eritaholta, ensin hakijan ja huoltajien, sitten paikallistason ja piiritason vastaavien allekirjoitukset. Tämä allekirjoitus sivu on mahdollinen, että saatetaan laittaa paperisena versiona tulemaan. Koska näin laatu pysyisi parempana ja paperi olisi selkeämpi ja näin säästyttäisiin moninkertaisilta skannauksilta. Haasteita tuottaa myös eri muodoissa lähetetyt tiedostot, joissa ei ole selkeitä nimiä. Haastattelun aikana myös selvisi, että mikäli haku ei tapahtuisi sähköisenä, ei koko systeemiä saisi pyöritettyä. Vaikka vielä osittain paperisia lomakkeita liikkuukin maailmalla sähköisten rinnalla, niin Suomeen tulee kaikki tiedot lähes aina sähköisinä. Excel-taulukot hän myös koki erittäin hyväksi, kun lomakepohjasta sai suoraan koottua tarpeelliset tiedot nopeasti. Hakemus itsessään on myös ollut ainakin viimeiset kymmenen vuotta englanninkielinen, eikä sitä ole koettu ongelmaksi. Vaihtoon tai leireille ei kannata lähteä, mikäli ei kaavaketta pysty täyttämään englanniksi, kun sekä vaihdoissa että leireillä kuitenkin käyttökielenä on englanti. Suomen kielistä hakemusta Lions-liitossa ei haluta, koska se teettäisi turhaa ja ylimääräistä työtä, kun ensin olisi suomeksi ja sitten vielä pitäisi kuitenkin saada englanninkieliset lomakkeet lähtijöiltä. (Rantaeskola 2013.)

Ensimmäisessä nuorisoryhmässä(ryhmä1), jota haastattelin/jonka kanssa oli ideointipaja, oli seitsemän 15–17-vuotiasta nuorta mukana. Toisessa(ryhmä2) ideointipaja/ryhmähaastattelutilanteessa oli mukana kuusi 14–17-vuotiasta nuorta. Käytän ryhmistä nimikkeitä ryhmä1 ja ryhmä2. Tilanteet olivat hieman erilaiset ja huomasin, että erilaisista 4H-taustoista olevilta tuli erityyppisiä vastauksia. Ryhmä1 etenkin oli aktiivisempi vastailemaan, mutta heillä oli useammalla jo pitkäkin 4H-tausta olemassa. Ryhmässä2 oli useampi sellainen, joka ei ollut aiemmin osallistunut 4H-toimintaan ja tämä toi sillä erilaista näkökulmaa tämän ryhmän vastauksiin joissain kohdissa.

Molemmissa ryhmissä sähköinen haku koettiin helpommaksi ja halvemmaksi, siksi että hakemusta ei tarvinnut tulostaa ja postittaa. Ryhmässä1 koettiin vielä tämän lisäksi sähköisen hakemisen laskevan kynnystä hakea ja he kokivat myös, että vaihtoja leirimainosten vieressä olisi hyvä olla suora linkki hakemukseen, tämä myös helpottaisi. Ryhmä1 myös koki, että netti helpottaa hakemista ja vahvistus hakemuksen saapumisesta koettiin asiaksi, mikä olisi hyvä tulevaisuudessa olla. Näin saisi varmistuksen, että hakemus on varmasti mennyt perille. Hakulomakkeen kielenkohdalla tuli erilaisia vastauksia. Ryhmällä2 oli selkeä mielipide siitä, että ensin olisi suomenkielinen haku ja sitten vasta englanniksi, koska suomenkielinen on helpompi täyttää. Ja näin saataisiin myös ehkäistyä se, ettei englanninkielistä lomaketta täyttäessä tulisi väärinymmärryksiä, kun olisi jo samat asiat suomeksi kertaalleen täytetty. Ryhmällä1 lomakkeen kieli jakoi ryhmää hieman, osa oli sitä mieltä, että ensin suomeksi, mutta sitten kuitenkin pitkällisen keskustelun jälkeen lähes koko ryhmä oli sitä mieltä, että englanninkielinen hakemus on ok, kunhan se on yksinkertainen. Aluksi kuitenkin myös ryhmä1 koki, että englanninkielinen hakemus on hankalampi, koska siinä on vaikeampi tuoda itseään esille. Kuitenkin loppujen lopuksi päädyttiin siihen, että englanninkielinen hakemus on hyvä, koska näin ei joudu täyttämään samoja asioita moneen kertaan.

Kansainvälisestä toiminnasta tuleva tiedotus erotti ryhmät täysin. Ryhmä1 koki, että henkilökohtaiset kontaktit ja omat kontaktit 4H-toiminnassa olivat tärkeimpiä tiedonvälittäjiä ja innostajia. He myös kokivat, että sosiaalisen median tiedotus on hyvää, mutta mikäli et ole mukana ryhmissä, niin tieto ei kohtaa. Myös se nousi esille, että mikäli tietää, mistä tietoa voi etsiä tai keneltä kysyä, niin silloin saat tietoa, mutta uusien on hankalampi päästä mukaan, jos ei ole mitään kontakteja. Ryhmä2 taas koki tiedonsaanti kanavana Pilkkeen. Hyviä vaihtoehtoja, joista tietoa toivottiin tulevan, olivat radio ja televisio myös sosiaalista mediaa pidettiin tärkeänä kanavana. Näistä ajateltiin, että tieto kohtaisi paremmin nuoret, kun mainostettaisiin toimintaa erilaisissa medioissa. Ryhmässä2 hyvänä lisähuomioina tuli se, että on kiva, kun 4H:lla on mahdollisuus lähteä erimittaisiin vaihtoihin koulujen loma-aikoina. Molemmat ryhmät nostivat sosiaalisen median tiedonvälityskanavana tärkeäksi. Mitään tiettyä palvelua ei nostettu esiin vaan yleisesti puhuttiin, että erilaisia sosiaalisen median palveluita olisi hyvä hyödyntää.

Neljä toimihenkilöä, joille lähetin kyselyn, olivat osittain samoilla kannoilla asioissa, mutta myös jotain eroavaisuuksia löytyi mielipiteissä. Toimihenkilöt olen jaotellut yksinkertaisesti toimihenkilö1, toimihenkilö2, toimihenkilö3 ja toimihenkilö4. Näin pystyn kertomaan erilaisia mielipiteitä, joita on noussut esille, joissain vastauksissa. Sähköinen haku koettiin paremmaksi vaihtoehdoksi kuin paperinen. Toimihenkilö1 kuitenkin lisäksi koki, että mikäli joku ei halua sähköisesti hakea, tulisi paperinen mahdollisuus vielä olla. Sähköisen haun koettiin vähentävän työmäärää, koska tällöin yhteenvetojen tekeminen ja lähtijöiden tietojen saaminen yhteen asiakirjaan olisi helpompaa. Toimihenkilö2 jäi kuitenkin vielä lisäksi pohtimaan, että miten toimitaan tilanteessa, kun tarvitaan huoltajien allekirjoitus hakulomakkeeseen. Hakulomakkeen kieli myös jakoi toimihenkilöitä. Toimihenkilöt1 ja 3 olivat sitä mieltä, että hakemuksen tulisi olla englanninkielinen, koska ulkomailla kuitenkin käytetään englanninkieltä. Toimihenkilöt2 ja 4 kuitenkin kokivat suomenkielisen hakemuksen paremmaksi, sillä tämä mataltaa kynnystä hakea vaihtoon, sillä osa hakijoista saattaa arastella kielitaitoaan.

Kansainvälisen toiminnan tiedotuksesta toimihenkilöt olivat samankaltaisilla linjoilla. Tiedotus koettiin hyväksi, mutta sekavaksi. Kuitenkin koettiin, että enemmän monipuolista tiedotusta ja erilaista tiedotusmateriaalia tarvitaan. Myös se, että olisi kiinteämpi yhteys nuorisotyön kanssa ja järjestön visuaalinen ilme näkyisi paremmin ja enemmän myös kansainvälisessä tiedotuksessa koettiin tärkeäksi. Myös erilaiset kanavat ja nykyisten kanavien kehittäminen tiedotuksessa koettiin tärkeiksi. Muita huomioita, joita nousi esille, oli muun muassa se, että miten saataisiin enemmän ihmisiä hakemaan ja osallistumaan kansainväliseen toimintaan. Eli miten hoidetaan kaikki se tärkeä työ alimitoitetuilla resursseilla. Myös yleinen tiedotuslaatu ja kansainvälisen toiminnan nostaminen paremmin esille, koettiin tärkeäksi. Ja tässä pohdittiin, että miten kansainvälistä toimintaa saataisiin nostettua paremmin esille ja miten ja missä siitä olisi hyvä tiedottaa.

Nuorten ja toimihenkilöiden mielipiteet asioista olivat aikalailta samankaltaisia. Sähköinen haku koettiin hyväksi ja helpommaksi ratkaisuksi. Kielikysymys jakoi niin nuortenryhmät kuin toimihenkilötkin kahteen osaan, toisessa koettiin englanninkielinen paremmaksi ja toisessa taas suomenkielinen hakemus. Kansainvälisen toiminnan tiedotuksesta kysymykset oli aseteltu hieman eritavoin, ja muutenkin kysymykseen oli vastattu eritavoin nuorten ja toimihenkilöiden keskuudessa. Vaikka tiedotus koettiin

hyväksi, niin silti esiin nousi asia, että jotenkin eritavalla ja erimenetelmillä ja välineillä tietoa olisi hyvä saada kulkemaan laajemmalle alueelle. Rantaeskolan kommentit ja nuorten ja toimihenkilöiden vastaukset osuivat osittain täysin samoille raiteille, mutta osa taas oli eroavia. Sähköisestä hausta oltiin täysin samaa mieltä, mutta kielikysymys taas jakoi mielipiteitä.

Toimihenkilökyselyn sekä nuorten ryhmähaastatteluiden/ideointipajojen avulla sain tietoa ja ajatuksia siitä, miten Suomen 4H:n kansainvälisen toiminnan hakuprosessi, hakulomake sekä tiedotus toimivat. Heiltä sain myös ehdotuksia ja ajatuksia siitä, mitä he haluaisivat muuttaa tai kehittää kansainvälisessä toiminnassa. Rantaeskolan puhelinhaastattelu (2013) toi taas asiantuntija näkökulmaa sekä tietoa siitä, miten Lions-liitossa toimii kansainväliset vaihdot, hakuprosessi sekä hakulomake. Koska Suomen Lions-liiton sekä Suomen 4H-liiton kansainväliset vaihdot toimivat samankaltaisella systeemillä, niin näin sain vertailukohteen ja mallin siihen, miten 4H:lla voitaisiin palveluita kehittää. Muiden järjestöjen toimintamalleihin tutustuminen helpottaa Suomen 4H:n kansainvälisen toiminnan kehittämistä.

Haastatteluista ja kyselyistä saatujen vastausten, omien tietojeni ja kokemukseni sekä kirjallisuuden avulla teen Suomen 4H:lle suosituksia mitä teknisiä ratkaisuja ja miten niitä voitaisiin hyödyntää töiden organisoinnissa. Suosituksissa pysyn kirjoittaessa kuitenkin yleisellä tasolla, enkä päädy antamaan suoria ratkaisuja tai tiettyjä palveluita, joita tulisi käyttää, vaan luon enemmänkin eräänlaisen ympäristön, josta voi valita 4H:lle parhaiten sopivat ratkaisut. Yleisellä tasolla haluan pysyä siksi, että tietoa voi myös hyödyntää laajemmin eriosa-alueilla. Tarkoituksena on kuitenkin myös esimerkkienomaisesti tehdä ehdotuksia palveluista, joita voi hyödyntää ja käyttää. Näin yritän luoda kokonaiskuvan näistä asioista ja tuoda esille niitä asioita, joita 4H:n tulee huomioida tiedotuksessa. Liian yksityiskohtaisesti en halua asioita kirjoittaa, sillä tällöin opinnäytetyötä olisi hankalampi hyödyntää muualla, kuin vai Suomen 4H-liitossa.

4 KEHITTÄMISEHDOTUS

Sähköiselle hakemukselle on tarvetta, kuten aineistoni perusteella selviää. Alkuunsa se luultavasti lisää hieman työmäärää, mutta kuitenkin todellisuudessa sillä saadaan paljon säästöjä aikaiseksi. Hakulomakkeen kieli on haasteellinen. Kuitenkin työmäärän vähentämisen kannalta englanninkielinen lomake olisi hyödyllisempi, koska näin ei tarvitsisi tehdä moninkertaista työtä hakemuksien kanssa. Tämä myös voisi pidentää haku-aikaa, kun hakemus olisi suoraan englanninkielinen ja näin myös hakijat jo pääsisivät totuttelemaan englanninkielenkäyttöön. Englanninkielinen lomake voi alkuunsa tuntua monista haastavalta ja vaatii totuttelua täyttää hakemus englanniksi. Kyseessä on kuitenkin yleensä yksinkertainen hakemus, jossa kysytään perustietoja. Näin ollen uskoisin, että jokainen sen pystyy myös englanniksi täyttämään.

Tiedotuksessa verkon ja sosiaalisen median hyödyntäminen on tärkeää. Uusia ja erilaisia välineitä olisi hyvä saada käyttöön, jotta tietoa saataisiin leviämään laajemmalle alueelle. Kuten nuorten mielipiteissä nousi esille, niin esimerkiksi television ja radion hyödyntäminen olisi erilaista. Tulevaa verkkopalvelua suunniteltaessa tulee huomioida monia asioita, ja siinä tulee yrittää saada myös kansainvälisyys eritavalla esille. Ei kannata unohtaa aktiivisia kansainvälisestä toiminnasta kiinnostuneita nuoria, ja myös vaihtoihin lähtijät tuovat näkyvyyttä kansainväliselle toiminnalle. Erilaiset kanavat ja ideat, joiden avulla tietoa saadaan leviämään, tulee hyödyntää. Esimerkiksi lyhyitä videoita voisi olla mielenkiintoista katsella. Keinoja ja menetelmiä on monia, ja erilaisia tapoja mainostamiseen olisi hyvä tuoda esille. Resurssit ovat rajalliset, mutta pienillä askelilla ja yhteistyöllä saadaan varmasti paljon hyvää aikaan.

Sosiaalisen median ja verkon mahdollisuudet ovat lähes rajattomat. Jokaisella toimihenkilöllä on jo kädet valmiiksi täynnä töitä ja vielä jotain pitäisi kuitenkin tällekin asialle tehdä. Miksei tässäkin voisi hyödyntää ja käyttää nuoria apuna. Monet varmasti ovat mukana tekemässä jotain pientä ja mitä useampi nuori saadaan mukaan, sitä enemmän saadaan aikaiseksi. Nyt jo on olemassa kansainvälisyystiimi. Heillä on intoa ja kiinnostusta saada kansainvälistä toimintaa tuotua paremmin esille. Menetelmiä on paljon ja sosiaalisessa mediassa on paljon erilaisia palveluita ja sovelluksia. Verkossa voi tuoda erilaisilla menetelmillä toimintaa esille.

Miksei myös voisi ottaa harjoittelijoita, tuottamaan erilaista materiaalia ja päivittämään tietoja. Tästä olisi hyötyä niin opiskelijoille, kuin myös järjestölle itselleen. Kumpikin oppisi uusia asioita harjoittelun aikana, opiskelija toisi uusia ideoita, menetelmiä ja palveluita, joita järjestö voisi hyödyntää. Näin oppiminen olisi molemminpuolista ja niin saataisiin tietoa järjestöstä leviämään eritavalla ja erilaisia kanavia pitkin.

4H:lla on jo nyt käytössä hyviä palveluita, joita hyödyntämällä yhä enemmän saadaan parannettua ja lisättyä viestintää ja tietoa kulkee laajemmalle alueelle. Paljo uusia palveluita en ehdota, sillä liikaa erilaisia palveluita ei ole hyvä asia, koska tällöin aikaa menee paljon jokaisen palvelun tietojen ylläpitämiseen ja tiedottamiseen niissä. Nyt käytössä olevat Facebook, Twitter ja Youtube ovat hyviä. Niissä pitää vain tuoda 4H:ta ja erilaisia toimintoja enemmän esille eritavoin. Yhden toimihenkilön vastauksissa oli ehdotuksena, että Twitteriä voisi hyödyntää siten, että vaihdossa olevat nuoret twiittaisivat matkalta omia kokemuksiaan matkan aikana. Tämän esimerkin koin hyvänä, sillä näin tietoa saataisiin kulkemaan eritavoin 4H:n vaihtomahdollisuuksista. Tässä myös mahdollistuisi erimaiden kokemusten lukeminen reaaliajassa, ja näin ollen olisi mahdollista saada lisää hakijoita ja innostuneita vaihdoista. Tätä ei kuitenkaan voi pitää pakollisena asiana, koska kaikki eivät ole Twitterissä, ja sinne liittymistä ei voida velvoittaa jäseniltä. Tämä kuitenkin voisi olla hyvä idea niille, jotka ovat Twitterissä. Myös muiden palveluiden kohdalla voitaisiin käyttää tätä tekniikkaa. Eli nuoret voisivat kertoa kokemuksistaan matkan aikana palvelussa, jota he itse käyttävät.

Tässä olisi hyvä mahdollisuus tuoda enemmän nuorten mielipiteitä esille siitä, mitä he haluavat kertoa vaihdoista. Näin erikanavissa esimerkiksi Twitterissä tai Youtubessa voisi tietyllä sanalla löytää nuorten kokemuksia ja ajatuksia vaihdoista. Tämä mahdollistaisi tiedonkulun laajemmin ja myös toiminnan ulkopuolella olevat nuoret näkisivät paremmin ja kuulisivat enemmän 4H:n vaihtoehdoista. ”Puskaradio” eli nuorelta nuorelle tiedonkulku on kuitenkin lähes paras tapa mainostaa toimintaa ja tuoda sitä esille. Monet nuoret kertovat innolla omista kokemuksistaan, joten tietoa saataisiin helpommin löydettäväksi ja sitä olisi helpompi jakaa, kun se liikkuisi sosiaalisessa mediassa. Asia voitaisiin ottaa esille esimerkiksi valmennuksissa, joissa nuoret saavat niin sanotun lyhyen koulutuksen lähtöä varten. Tällöin voisi käydä läpi erilaisia

mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja, joiden avulla matkasta voisi kertoa eteenpäin. Joku voi haluta kirjoittaa blogia, toinen twiitata, yksi voi haluta kirjoittaa facebookissa ja mahdollisesti joku voi haluta vaikka tehdä pieniä videoita matkaltaan. Kaikki tämä tieto on kultaakin arvokkaampaa ja se olisi hyvä saada paremmin esille. Olisi myös hyvä, että näitä kirjoituksia ja nuorten ajatuksia voisi lukea esimerkiksi yhdestä paikasta. 4H:ssa valmisteilla verkkopalvelu voisi olla myös oivallinen paikka kertoa kokemuksista. Tämä tieto pitäisi vain yhdistää jotenkin helposti löydettäväksi jollain tiettyllä hakusanalla.

5 POHDINTA JA YHTEENVETO

Opinnäytetyöni piti alun perin olla koko kansainvälisen toiminnan kehittämiseen liittyvä, mutta aihe kuitenkin oli niin laaja, että supistimme sitä pelkästään nuorisovaihtojen kehittämiseen/teknologisointiin. Ja tässäkin aiheessa erityisenä vaiheena oli nuorisovaihtojen hakulomakkeen sähköistäminen, sen kieli sekä kansainvälisen toiminnan tiedotus. Se, että työ liittyi kansainväliseen toimintaan, oli selkeää jo opintojen alusta alkaen.

Opinnäytetyön tilaajana oli Suomen 4H-liitto. Tavoitteena oli tutkia ja löytää erilaisia ideoita ja keinoja, joiden avulla kansainvälisen toiminnan palveluiden tuotanto olisi helpompaa ja työmäärää saataisiin vähennettyä. Myös tulosten hyödynnettävyys muussa toiminnassa olisi tärkeää. Tarkkoja menetelmiä ja palveluita on hankala ruveta yksittäin nimeämään, mutta laaja-alaisesti olen saanut suuntaa antavia neuvoja, jotka tulee huomioida palveluita valittaessa. Etenkin 4H järjestölle itselleen kyselyn tuloksista on hyötyä, kun he pohtivat uusia tapoja tiedottaa asioista.

Kyselyä tehdessäni pohdin moneen kertaan sitä, että miten eritavalla kysymykset voidaan ymmärtää ja toivottavasti saan hyvää aineistoa, jotta pystyn sitten kirjoittamaan ja analysoimaan sitä. Pelot jäivät kuitenkin turhiksi, sillä hyödyllistä ja tarpeellista aineistoa tuli paljon. Mielenkiintoisia ajatuksia nousi esille keskusteluissa ja josain vaiheessa saatoin huomata, etten meinannut kaikkea ehtiä saada edes ylös,

kun keskustelut etenivät erittäinkin nopeasti. Tästä kuitenkin selvisi aina kysymällä asiasta lisää tai uudestaan, ettei jäänyt mitään oleellista asiaa kirjaamatta.

Jokaisessa asiassa tulee esille aina haasteita. Sähköisen hakemuksen laatiminen vie aikaa ja sen käyttöön tottuminen vaatii hetken. Siirtymävaihe voi olla joko helppo tai hankala, riippuen järjestelmien toimivuudesta. Kaikkea joudutaan kehittämään ja en uskokaan, että sähköinen hakulomake on ensimmäisellä tai toisella hakukerralla vielä täydellinen. Mutta työmäärä, joka tällä sähköisellä menetelmällä saadaan vähennettyä, on huomattava. Enää ei tarvitse kirjoittaa kaikkia tietoja käsin koneelle, jotta saisi kaikki tarvittavat listat tehtyä, kun ne sähköisessä lomakkeessa saa muutamalla hiiren klikkauksella haettua valmiiksi taulukoksi. Haasteita tulee siinä, että miten toteutetaan allekirjoitusosa, koska monet lähtijät ovat alaikäisiä ja huoltajan allekirjoitus on välttämätön. Tässä vaiheessa ratkaisuna on joko skannattuna lähetetty allekirjoitusosa tai paperisena lähetty. Asiaa tarvitsee pohtia ja suunnitella pidemmän aikaa, jotta saadaan paras mahdollinen tapa tähän haettua.

Ulkoisessa viestinnässä olisi hyvä ottaa huomioon erilaiset mahdollisuudet ja hyödyntää nuorten käyttämiä palveluita. Tärkeää on nostaa nuorten omat ajatukset esille ja saada nuoret jakamaan tietoa niissä kanavissa, joita he käyttävät. Esimerkiksi Twitterissä voisi käyttää jotain tiettyä hashtagia, kun twiitataan vaihdosta ja kokemuksista ulkomailla. Tässä mahdollisuuksina on käyttää joko eri maita, tai sitten yleisesti vaihtoja. Kummassakin on omat hyvät puolensa. Mutta asiaan on kuitenkin tehtävä yleinen linja, joka on 4H-liitossa päätetty. Ulkoisessa viestinnässä ei kannata olla liikaa erikanavia, jotta tietoa kulkee eteenpäin niissä kanavissa, joita päätetään käyttää.

Pienet vastoinkäymiset ja haasteet haastateltavia nuorisoryhmiä etsiessä stressasivat suuresti. Niistä kuitenkin selvittiin ja paljon tietoa ja ajatuksia löytyi nuorilta. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun tein tutkimusta. Hyvä mieli kuitenkin jäi ja haasteet voitettiin. Suomen 4H-liitosta saatu tuki, sekä ystävien ja koulukavereiden tsemppi olivat korvaamattomia, jotta tämä työ on valmistunut. Heiltä olen myös saanut hyviä vinkkejä, joiden avulla sain uusia näkökulmia kirjoittamiseen.

LÄHTEET

- Aaltola, Juhani & Valli, Raine (Toim.) 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle.
- Airaksinen, Timo 2003. Tekniikan suuret kertomukset. Filosofinen raportti. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otava.
- Aittamurto, Tanja & Heikka, Taneli & Kilpinen, Petteri & Posio, Matti 2011. Uusi kultakausi: Sinä ja me. Miten siirrämme yhdessä Suomen tulevaisuuteen, joka on jo täällä: pamfletti. Helsinki: WSOY.
- Alasuutari, Pertti 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. Tampere: Osuuskunta Vastapaino.
- Aula, Pekka & Jokinen, Karina 2007. Organisaatioiden verkkoelämä: viestintäteknologianäkemykset ja organisaatioviestintä. Helsinki: Helsingin yliopisto, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia.
http://www.helsinki.fi/palmenia/hankkeet/2007/aula_ja_jokinen.pdf
- Haasio, Ari 2008. Kaikki irti Internetistä. Helsinki: BTJ Finland Oy.
- Happonen, Laura-Leena & Lindsberg, Pentti & Palosuo, V.J. (Toim.), 1978. Työn ja taidon tiellä. 50 vuotta 4H-toimintaa. Helsinki: Kunnallispaino.
- Harju, Aaro 2010. Puheenvuoro kansalaisyhteiskunnan tulevaisuudesta. Vantaa: Siivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.
- Juholin, Elisa 2009. Communicare! Viestintä strategiasta käytäntöön. Helsinki: Infor Oy.
- Kalliala, Eija & Toikkanen, Tarmo 2009. Sosiaalinen media opetuksessa. Helsinki: Oy Finn Lectura Ab.
- Kansainvälisyyskasvatus 2010, Opetusministeriön julkaisuja.
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2007/liitteet/opm11.pdf?lang=fi>
- Kauppinen, Anneli & Nummi, Jyrki & Savola, Tea 2010. Kirjoittamisen ja puhumisen käsikirja. Tekniikan viestintä. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Kortesuo, Katleena 2010. Sano se someksi. Helsinki: Infor Oy.

Myllymäki, Tiina (Toim.) 2004. Kehitysyhteistyön palvelukeskus, Kepa. Pallo Haltuun, Kansainvälisyyskasvatus Suomessa. Lahti: Esa Print Oy.

Seppälä, Piritta 2011. Kiinnostu ja kiinnosta. Näin markkinoit järjestöäsi sosiaalisessa mediassa.

Simonen, Seppo 1953. Maatalouskerholiitto. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapaino Oy.

Suomen 4H-liitto ry. Viitattu 18.3.2013 <http://www.4h.fi/>

Sähköisen viestinnän tietosuojalaki 16.6.2004/516 Viitattu 9.4.2013
<http://www.edilex.fi.ruka.humak.edu:2048/saadokset/lainsaadanto/20040516>

Rantaeskola, Tuula Suomen Lions-liitto ry. Puhelinhaastattelu 26.2.2013

Timonen, Päivi 2011. Sosiaalisen median hyödyntäminen nuorisotyön ulkoisessa viestinnässä. Teoksessa Merikivi, Jani & Timonen, Päivi & Tuuttila, Leena (toim.) Sähköä ilmassa. Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.

LIITTEET

Liite 1 Toimihenkilöiden kysymykset ja ideointipajojen apukysymykset

1. Sähköinen vai paperinen haku? Miten koet sähköisen hakemisen vaihtoihin ja leireille? Onko hyvä, vai olisiko paperina parempi?
2. Englannin- vai suomenkielinen hakemus? Onko kielellä merkitys hakiessa?
3. Miten kansainvälisen toiminnan tiedotus onnistuu? Tuleeko tietoa tarpeeksi? Ovatko kanavat oikeita, vai pitäisikö olla mahdollisesti jotain muitakin?
4. Muuta huomioitavaa nuorisovaihdoista ja niiden toiminnoista?